

LUONNOSVAIHEESSA SAADUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET

Kirkonkylän taajaman osayleiskaavan luonnosaineisto on ollut nähtävillä 19.9.- 19.10.2018.

Yleiskaavaluonnoksesta annettiin 5 lausuntoa ja 2 mielipidettä. Seuraavassa on yhteenveto lausunnoista ja mielipiteistä sekä vastineet niihin.

LAUSUNNOT (tiivistettyinä) JA VASTINEET:

1. Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto 17.10.2018

Osayleiskaavan valmistelussa tulee huomioida 1.4.2018 voimaan tulleet uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja peilata niihin myös kaavan vaikutuksia. Suunnittelualan pohjoisosassa on voimassa Rantakylän osayleiskaava, jonka taajamaosayleiskaavamuutos tulee ilmeisesti kumoamaan yhtenevältä osaltaan. Tämä olisi tarpeen nostaa esille kaavaselostuksessa.

Virranniemen voimassa olevassa Rantakylän osayleiskaavassa on merkitty puronvartta luo-merkinnällä. Keskustan yleiskaavaluonnoksesta tämä merkintä puuttuu, vaikka kohde on yhä noteerattu uudessa luontselvityksessä arvokkaaksi. Tämä on lisättävä kaavaan ja samalla korjattava kohteiden järjestysnumero.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan myös keskustan taajama-alueella on liito-oravia, joiden esiintymistä on käsitelty asemakaavamuutosten yhteydessä viime vuosina. Myös nämä alueet tulee osoittaa yleiskaavassa.

Kaava-alueella Lapinsaaren luoteispuolisen nimettömän saaren itäreunalta on löydetty viitasammakkoa. Kettulanlahden uimarannan edusta ei kuulunut selvitysalueeseen. Viitasammakoiden osalta kaavaselostuksen maininta siitä, että viitasammakoiden potentiaaliset elinympäristöt on kartoitettava, mikäli kohteiden ranta-alueille suunnitellaan rakentamista, on hyvä tavoite.

Kaavaluonnoksen kaakkoisosan uusi AP merkintä luo-1 rantaluhdan edessä tulee johtamaan ruoppauksiin ja mahdollisen puuston ja pensaston raivausaloitteisiin. Onko kyseessä omarantainen rakentaminen? Ja vaikka ei olisikaan, niin ainakin raivaustoiveita tulee siitä huolimatta. Tämän ja muidenkin reheväkasvustoisten rantojen osalta olisi syytä selvittää viitasammakoiden esiintymistilanne viimeistään siinä vaiheessa, jos muuttuvaa maankäyttöä rannalle tai omarantaista uudisrakentamista on suunnitteilla.

Kellotapuli olisi kuitenkin selkeämpää osoittaa SR/m-merkinnän sijasta kirkkolain nojalla suojeltuna rakennuksena.

Kiuruvedelle on tehty hulevesisuunnitelma vuonna 2013, mikä selostuksessa todetaankin. Suunnitelmaa ei kuitenkaan ole huomioitu millään tavoin kaavassa. Hulevesisuunnitelmassa on mm. esitetty muutamia viivytysalueita, mutta niitä ei ole merkitty kaavakarttaan.

Savipitoisen maaperän johdosta rautatien tärinä voi levitä hyvinkin laajalle alueelle, kuten kaavaselostuksessa todetaankin. Radan vaikutusalueella olisi siten tarpeen tehdä tarkempi arvio tai tarvittaessa selvitys tärinästä viimeistään yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä (AP-, P- ja T- alueet asemakaavoituksessa tai rakennuslupavaiheessa).

Kaavaselostuksessa olisi hyvä avata tehtyä meluselvitystä ja arviota liikennemäärän kehityksestä kaavan tavoitevuonna.

Kaava-aineistoon olisi hyvä liittää myös häiriötekijäkarta, joka sisältää häiriötä aiheuttavat kohteet (esim. lämpölaitokset, teollisuuskohteet) sekä häiriölle alttiit kohteet (esim. päiväkodit, koulut, hoitokodit). Tällöin kaavan vaikutuksia olisi helpompi arvioida. Kaavaselostuksessa olisi hyvä todeta MATTI -tietojärjestelmän mukainen tilanne pilaantuneiden maa-alueiden osalta, ja kohteiden osoittamista kaavakartalla voisi harkita tapauskohtaisesti.

Maanteitä koskevat kaavamerkinnot tulee osoittaa viivamerkinnoin (vt/kt, st/pk ja yt/kk) aluevarausmerkinnöiden sijasta.

Kaavaselostuksessa tulisi avata sitä, miten kaupan sijoittuminen (vähittäiskaupan suuryksiköt) on huomioitu suunnittelussa ja mitkä ovat niistä aiheutuvat vaikutukset. Lisäksi voisi vielä kiinnittää huomiota vaikutusten arviointiin muun muassa uudistettujen valtakunnallisten alueidenkäytöntavoitteiden sekä luontovaikutusten osalta. Jatkotyöskentelyssä olisi vielä hyvä miettiä yleismääräyksiä ja yksityiskohtaisempia kaavamääräyksiä sekä suunnittelutarveratkaisun tarvetta kaavamääräyksissä.

Vastine:

Osayleiskaavakartalle tehdään seuraavat lisäykset:

- Virranniemen lampi ja puro merkitään luo-1 merkinnällä ja tarkistetaan numeroinnit
- Kellotapulin yhteyteen lisätään maininta; Kirkkolain nojalla suojeltu rakennus
- Hulevesisuunnitelman mukaisia viivytysalueita osoitetaan kaavakartalle
- Rautatiealueen kaavamerkintään lisätään maininta; Radan vaikutusalueella uusien rakentamisalueiden osalta, yleiskaavaa yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä, on tarpeen tehdä tarkempi selvitys rautatieliikenteen aiheuttamasta tärinästä.
- Maantiet osoitetaan viivamerkinnöin
- Kaavamerkintöihin lisätään: KM Kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön. KM -merkinnällä osoitetaan pääosin rakentunut K-raudan alue Valtakadun, rautatien ja Pielavedentien rajaamalla alueella ja täydennysvaraa rakentamiselle sisältävä Tokmannin alue Valtakadun, rautatien ja asemalle johtavan Tulotien rajaamalla alueella. Muilta osin keskustatoimintojen alueen ulkopuolella ei ole tässä yhteydessä tarvetta varautua vähittäiskaupan suuryksiköiden rakentamiseen.

Osayleiskaavaselostukseen tehdään seuraavat lisäykset:

- Kaavaselostukseen lisätään kooste uudistuneista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ja kuvataan tarvittavissa määrin kaavaratkaisun vaikutuksia niiden näkökulmasta
- Kaavaselostukseen lisätään maininta taajaman osayleiskaavan laajentumisesta osin Rantakylän osayleiskaava-alueelle, joka vastaavasti kumoutuu siltä osin
- Ympäristöhaiりökartta lisätään kaava-aineistoon
- Kaavaselostukseen lisätään tiedossa olevat pilaantuneet maa-alueet -kohdekartta
- Lisätään maininnat taajaman vähittäiskaupan suuryksiköistä ja niiden sijoittumisesta.

Luo-1 -merkintään sisältyy määräys: ”Alueen käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on turvattava luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen ja eliölajien säilyminen. Maisemaa muuttavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maisematyölupaa (toimenpiderajoitus MRL 43§).”

Tämä toimenpiderajoitus ko. rantojen osalta turvaa, ettei mainittuja reheväkasvustoisia rantoja voi muokata selvittämättä ja ottamatta huomioon esim. mahdollinen viitasammakoiden esiintymistilanne ko. alueen yhteydessä.

Liito-oravien osalta kaikki tiedossa olevat alueet on rajattu yleiskaavakartalle.

2. Pohjois-Savon liiton lausunto 1.10.2018

Osayleiskaavaluonnos noudattaa pääosin voimassa olevien maakuntakaavojen merkintöjä. Taajaman osayleiskaavaluonnoksesta ei käy ilmi millaista palvelujen ja hallinnon maankäyttöä Valtakadun - Pielavedentien - Kalliokyläntien alueelle voi muodostua. Osayleiskaavaluonnos mahdollistaa myös tulkinnan, että vähittäiskaupan suuryksiköt ja tilaa vaativa kauppa ohjautuvat jatkossa keskustatoimintojen alueelle (C).

Osayleiskaavaluonnoksessa käytetään monin paikoin yleispiirteistä hallinnon ja palveluiden alueen P-aluevarausmerkintää osoittamaan niin leirikeskusta, lähipalveluita (päiväkodit) kuin kaupallisia palveluita ja ilmeisesti myös tilaa vaativan kaupan suuryksikköä. Kaava-asiakirjoista ei selviä esimerkiksi Kalliokyläntien lounaispuolelle, uutena tai olennaisesti muuttavana alueena, osoitetun palvelualuevarauksen käyttötarkoitus. Mikäli kysymys on paljon tilaa vaativan kaupan suuryksiköstä, on liikenteelliset vaikutukset tuotava esille.

1.5.2017 voimaan tullessa maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa vähittäiskaupan suuryksikön pinta-alaraja nostettiin 2 000 m²:stä 4 000 m²:iin ja poistettiin velvoite osoittaa maakuntakaavan keskustatoimintojen alueella vähittäiskaupan suuryksiköiden enimmäismitoitus. Lisäksi luovuttiin velvoitteesta ottaa maakunta- ja yleiskaavoituksessa huomioon kaupan laatu sijoitettaessa vähittäiskaupan suuryksikkö muualle kuin keskusta-alueelle.

Maakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä Kiuruvedellä, taajaman alueilla A1 (23.001) ja T (23.800), tulee olemaan voimassa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajana 5000 k-m². Kme-merkinnän osalta keskusta-alueen ulkopuolella sijaitsevan paljon tilaa vaativan kaupan suuryksikön tai myymäläkeskittymän enimmäismitoitus on Kiuruvedellä 7000 k-m².

Vastine:

Osayleiskaavakartalle tehdään seuraavat lisäykset:

- Vähittäiskaupan suuryksikön sijoituspaikat keskustatoimintojen (C) alueen ulkopuolella osoitetaan yleiskaavaan omalla kaavamerkinnällään; KM, Kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.
- KM -merkinnällä osoitetaan pääosin rakentunut K-raudan alue Valtakadun, rautatien ja Pielavedentien rajaamalla alueella ja täydennysvaraa rakentamiselle sisältävä Tokmannin alue Valtakadun, rautatien ja asemalle johtavan Tulotien rajaamalla alueella. Muilta osin keskustatoimintojen alueen ulkopuolella ei ole tässä yhteydessä tarvetta varautua vähittäiskaupan suuryksiköiden rakentamiseen.

Osayleiskaavaselostukseen tehdään seuraavat lisäykset:

- Lisätään maininnat vähittäiskaupan suuryksiköiden mahdollisista paikoista.

3. Kuopion kulttuurihistoriallisen museon lausunto 18.10.2018

Kaavaselostuksessa luvun 4.2 otsikkona on Muinaismuistot. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo suosittelee käyttämään käsitettä Arkeologinen kulttuuriperintö, koska se kattaa laajemmin sekä kiinteät muinaisjäännökset että muut kulttuuriperintökohteet.

Asematiellä sijaitsevan Matkustajakoti Tapiolan suojelumerkinnän poistamista pidetään kulttuuriarvojen kannalta valitettavana. Rakennuksen alkuperäinen käyttö linkittyy alueen ainoaan valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön.

Kaavaluonnoksessa Suoja ei ole enää maakunnallisesti merkittävä, vaikka voimassa olevassa kaavassa se on. Suojelumerkinnän poistamista perustellaan rakennuksen huonolla kunnolla ja rakennukseen tehdyillä muutoksilla. Rakennushistoriallinen arvo on vain yksi kulttuuriympäristötutkimuksessa käytettävistä arvoa määrittävistä ominaisuuksista. Suojalla on merkittävä historiallinen ja maisemallinen arvo. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo esittää uudelleen harkittavaksi Suojan kaavamerkinnän poistamista - rakennus on paikallisesti merkittävä.

Vastine:

Kaavaselostukseen kohdan 4.2 otsikko "Muinaismuistot" muutetaan muotoon "Arkeologinen kulttuuriperintö".

Rakennuskohde Suojan arvojen on arvioitu heikentyneen siinä määrin, ettei suojelumerkintää ole pidetty enää aiheellisena; tehdyt monet muutokset ja nykyinen kunto ovat heikentäneet rakennushistoriallista arvoa, nykyinen rakennuksen kunto ja pihan käyttötapo varastona ovat heikentäneet myös maisemallista arvoa.

4. Liikenneviraston lausunto 1.10.2018

Liikennevirasto on tutustunut osayleiskaavaluonnokseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta. Liikennevirastolla ei ole huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

5. Savon Voima Verkko Oy:n lausunto 11.10.2018

Lausunnossa ei ole huomautettavaa yleiskaavaluonnoksesta.

MIELIPITEET (tiivistettyinä) JA VASTINEET:

1. Viktor Petjakon, tilan Härköniemi 263-405-29-8 omistaja, mielipide 17.10.2018

Mielipiteessä pyydetään, että kaupunki palauttaa tilaa Härköniemi 263-405-29-8 koskevan AP kaavamerkin laajuudeltaan sellaiseksi kuin se on voimassaolevassa Taajaman osayleiskaavassa.

Vastine:

Asiasta on keskusteltu maanomistajan edustajan kanssa ja sovittu, että asuinalueen laajuus palautetaan voimassa olevan yleiskaavan mukaiseksi.

2. Pentti Jääskeläisen, korttelin 116 AP-alueen omistaja, mielipide 19.10.2018

Kaavaluonnoksessa omistamani kortteli (AP 116), joka on merkitty nykyisessä kaavassa AP-rakennusalueeksi, on tarkoitus muuttaa viheralueeksi, joka tekee sen käyttämisen tällöin asuinrakentamiseen mahdottomaksi ja vaikuttaa ratkaisevasti alueen arvoon.

Muutoksen voin hyväksyä vain ehdolla, että kunta lunastaa alueen yhteisesti sovittavalla hinnalla ja kauppaehdoilla.

Pidätän itselleni oikeuden kuitenkin vielä lausua mielipiteeni kaavamuutoksesta ja kauppaehdoista, jos se on tarpeen, kunnes asia on ratkaistu yhteisesti sovitulla tavalla.

Vastine:

Ko. asuinpientalojen (AP) alue palautetaan yleiskaavaan nykyisen asemakaavan mukaisesti. Todetaan kuitenkin, että alue on maaperältään huonosti rakennettavaa, eikä kaupungilla ole tarvetta kyseisen alueen rakentamiskäyttöön ottamiseksi. Tarvittaessa, jos neuvotteluissa siihen päädytään, alue voidaan kuitenkin osoittaa myös ns. viheralueeksi.